

Openbare versie

Stichting Notarieel Pensioenfonds
De directie
Postbus 16020
2500 BA 'S-GRAVENHAGE

Datum 16 juli 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 1 van 21
Kopie aan De Brauw Blackstone Westbroek t.a.v. de
heer prof mr. R.H. Maatman

Telefoon [REDACTED]
E-mail [REDACTED]

Betreft Oplegging bestuurlijke boete Stichting
Notarieel Pensioenfonds

Geachte directie,

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft besloten aan Stichting Notarieel Pensioenfonds (SNPF) een bestuurlijke boete van € 4.687,- op te leggen omdat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 niet tijdig aan gewezen deelnemers de wettelijk voorgeschreven beëindigingsinformatie heeft verstrekt. Dit is een overtreding van artikel 50, eerste lid, juncto artikel 59, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). Voorts heeft de AFM besloten om het boetebesluit openbaar te maken.

Hieronder wordt het besluit verder toegelicht. In paragraaf 1 vindt u de weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. Paragraaf 2 bevat het wettelijk kader. In paragraaf 3 staat de beoordeling van de overtreding. In paragraaf 4 staat de zienswijze van SNPF met een reactie van de AFM. Paragraaf 5 bevat het besluit ten aanzien van de hoogte van de boete en in paragraaf 6 is het besluit ten aanzien van de publicatie van de boete opgenomen. In paragraaf 7 staat hoe u bezwaar kunt maken.

De versie van het besluit die openbaar wordt gemaakt treft u aan in de bijlage.

1. Feiten

1.1. Betrokken rechtspersoon

Stichting Notarieel Pensioenfonds

SNPF is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 41151989. SNPF is gevestigd op het adres: Spui 192, 2511BW te 's-Gravenhage. De bestuurders zijn volgens het handelsregister Kamer van Koophandel de volgende personen: [A], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].

SNPF bestaat uit twee onderdelen: het bedrijfstakpensioenfonds en de uitvoeringsorganisatie. [B] (hierna: B) is directeur van de uitvoeringsorganisatie.

1.2. Verloop van het proces

In 2011 heeft de AFM een Self Assessment (SA) uitgevoerd onder pensioenuitvoerders. SNPF heeft in dat kader de door de AFM toegestuurde vragenlijst ingevuld en op 1 augustus 2011 aan de AFM overgelegd. Vraag 61 uit deze vragenlijst luidde als volgt: “*Ontvangen deelnemers die uit dienst treden, en hun deelneming beëindigen, een stopbrief? Zo ja, wanneer?*”. SNPF hierop het volgende geantwoord: “*nee, omdat er vrijwel altijd sprake is van wisseling van werkgever binnen de beroepsgroep die dezelfde regeling heeft*”.

Op 25 januari 2013 heeft [B] telefonisch contact opgenomen met de AFM. [B] gaf aan dat hij bij zijn aantreden als directeur bij de uitvoeringsorganisatie van SNPF per 1 september 2012 diverse overtredingen had geconstateerd, zowel bij de uitvoering van de pensioenregeling voor het personeel van de uitvoeringsorganisatie (Personeelsregeling) als bij de uitvoering van beroepspensioenregeling van het pensioenfonds (Beroepspensioenregeling). [B] stelde deze feiten ook direct te hebben gemeld bij De Nederlandsche Bank N.V. (DNB). In een e-mail van 25 januari 2013 aan de AFM heeft [B] de hiervoor genoemde inhoud van het telefoongesprek bevestigd.

Op 11 februari 2013 hebben de AFM en DNB gesproken met [A] en [B] van SNPF. SNPF gaf tijdens dit gesprek uitleg over de aanleiding van het onderzoek dat zij hebben laten uitvoeren door [C] (werkzaam bij “[REDACTED]”, hierna: [C])¹. Tijdens het gesprek heeft de AFM om een overzicht verzocht van welke informatie deelnemers aan de Personeelsregeling en aan de Beroepspensioenregeling wel en niet (tijdig) hebben gekregen.

Op 28 februari 2013 heeft SNPF het gevraagde overzicht voor de Personeelsregeling aan de AFM verstrekt. Op 4 maart 2013 volgde een brief met een overzicht voor de Beroepspensioenregeling van SNPF. Uit de brieven en overzichten komt naar voren dat diverse informatievoorschriften uit de Wvb niet lijken te zijn nageleefd.

¹ [REDACTED] heeft op basis van dit onderzoek een rapport uitgebracht op 18 december 2012. Dit rapport is aan de AFM overgelegd op 7 februari 2013.

Op 20 maart 2013 heeft een gesprek plaats gevonden tussen [C], [B] en medewerkers van de AFM en DNB over de voortgang van het onderzoek naar de uitvoering van de Beroepspensioenregeling en de in dat kader door SNPF aan de AFM overgelegde informatie.

Op 23 april 2013 vond opnieuw een gesprek plaats tussen [C], [B] en medewerkers van de AFM en DNB over de voortgang van het onderzoek. SNPF gaf aan met alle betrokkenen gesprekken te voeren en een onderzoeksrapport op te stellen. Per brief van dezelfde datum heeft de AFM aan SNPF gevraagd (zoals aangekondigd tijdens het telefoongesprek met SNPF op 20 maart 2013) nadere informatie over de naleving van de informatievoorschriften in de Wvb te verstrekken.

Per e-mail van 6 mei 2013 heeft SNPF aangegeven meer tijd nodig te hebben voor de beantwoording van de door de AFM gestelde vragen. Per brief van 17 mei 2013 heeft SNPF alle vragen uit het informatieverzoek van 23 april 2013 beantwoord.

Op 4 juni 2013 heeft de AFM en DNB gesproken met [C], [B] over het onderzoeksrapport van SNPF naar de uitvoering van de Personeelsregeling.

Per brief van 19 november 2013 heeft de AFM extra informatie opgevraagd over de informatieverstrekking door SNPF.

Bij brief van 3 december 2013 is door SNPF geantwoord op de vragen uit het informatieverzoek van 19 november 2013. In de brief gaf SNPF aan dat de aantallen deelnemers die gewezen deelnemer zijn geworden, zoals SNPF die op 4 maart 2013 en 17 mei 2013 heeft doorgegeven, zijn gewijzigd.

Naar aanleiding van de hiervoor genoemde brief van SNPF heeft de AFM op 6 december 2013 de AFM opnieuw om extra informatie verzocht. Hierop heeft op 9 december 2013 een gesprek plaatsgevonden tussen van SNPF en AFM. SNPF gaf aan dat zij het informatieverzoek van 6 december 2013 niet op tijd kan beantwoorden. De vragen kunnen volgens SNPF met verschillende peildata worden beantwoord; verschillende peildata geven verschillende aantallen. Afsproken werd dat SNPF een voorstel zal doen voor beantwoording van de vragen met een bepaalde peildatum.

Per brief van 16 december 2013 heeft SNPF vervolgens de vragen uit het informatieverzoek van 6 december 2013 beantwoord en op diezelfde dag in een gesprek met de AFM nader toegelicht.

Op 10 april 2014 heeft de AFM aan SNPF kenbaar gemaakt voornemens te zijn een boete op te leggen. Hierop heeft SNPF op 24 april 2014 zowel een mondelinge als een schriftelijke zienswijze gegeven.

1.3. Feiten die aanleiding vormen voor het besluit

In de brief van 17 mei 2013 gaf SNPF, aanvullend op de antwoorden op de vragen uit het informatieverzoek van 23 april 2013, onder meer het volgende aan.

“Wij willen benadrukken dat het bestuur en directie er alles aan doen om de tekortkomingen zo spoedig mogelijk te repareren. Een tijdige, correcte en begrijpelijke communicatie richting onze (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden is een van onze grootste prioriteiten.

Daarnaast danken wij u voor het toezenden van het self assessment 2011. Inmiddels hebben wij zelf ook de beantwoording in onze dossiers teruggevonden. Wij hebben die goed bekeken en met de inzichten van vandaag moeten constateren dat sommige vragen onjuist zijn geïnterpreteerd of de antwoorden niet geheel de werkelijkheid weergeven. Zo is bijvoorbeeld het overzicht voor gepensioneerden opgevat als de jaarpogave, die wel wordt verzonden. Ook vond men het legitiem om geen stopbrief te verstrekken, aangezien (kandidaat-)notarissen veelal weer bij een ander kantoor in dienst traden. Tot slot is de mate van tijdigheid van het verstrekken van informatie niet altijd accuraat ingevuld. Zoals eerder aangegeven zetten wij ons volop in om op al die punten de wettelijke richtlijnen nauwgezet te volgen.

(...)

2. Verstrekken beëindigingsoverzicht

- a) *Vanaf de inwerkingtreding van de Wvb zijn er tot eind 2012 geen beëindigingsoverzichten verstuurd. Eind 2012 is gestart met het versturen van beëindigingsoverzichten, waarbij een inhaalslag is gemaakt en alle deelnemers die vanaf 1 januari 2010 de beroepsgroep hebben verlaten een overzicht hebben ontvangen. Dit geldt niet voor degenen die inmiddels weer werkzaam zijn in de beroepsgroep.*
- b) *Gewezen deelnemers hebben in 2010 een UPO ontvangen. Dit geldt ook voor alle gewezen deelnemers die dit vanaf 1 januari 2007 zijn geworden en gebleven. Bijlage 2b is een voorbeeld van dit UPO.*
- c) *Het gaat om 928 gewezen deelnemers. Voor het tweede deel van de vraag: zie antwoord bij 2b.*
- d) *Nee, dit is niet gebeurd.*
- e) *411 deelnemers zijn vóór 1 januari 2010 uit dienst getreden, 517 na die datum.*
- f) *Nadat de verlaging van de pensioenen per 1 april 2013 is verwerkt voor de betreffende (gewezen) deelnemers, krijgen vanaf 1 mei 2013 alle gewezen deelnemers die drie maanden uit dienst zijn als (kandidaat-)notaris tijdig het beëindigingsoverzicht toegestuurd.”*

Bij brief van 3 december 2013 geeft SNPF antwoord op het informatieverzoek van de AFM van 19 november 2013. Hierin geeft SNPF onder meer aan dat het aantal gewezen deelnemers is gewijzigd. In de brief staat het volgende:

“4. Kunt u voor de deelnemers die sinds 1 januari 2010 gewezen deelnemer zijn geworden (517) en alsnog de beëindigingsinformatie hebben gekregen aangeven per welke datum hun deelneming is beëindigd en per welke datum zij de beëindigingsinformatie hebben gekregen?

In bijgaand overzicht is dit aangegeven (de persoonsgegevens zijn niet vermeld). Eind 2012 is als peildatum genomen voor de inventarisatie van de gewezen deelnemers die alsnog de informatie moesten krijgen; de verzending van de brieven vond plaats begin maart 2013.

Het totale aantal gewezen deelnemers (op peildatum 2-12-13) ligt lager dan het door u genoemde aantal van 928. Dit verschil is ontstaan door:

- *verwerking hernieuwde inschrijving;*
- *onbekende adresgegevens van de deelnemer door emigratie (GBA ook niet op de hoogte gesteld);*

- enkele deelnemers zijn onterecht geregistreerd als deelnemer (voldoen niet aan de voorwaarden);
- enkele deelnemers hebben in verband met aanvraag of uitkering van arbeidsongeschiktheidspensioen geen slotbrief gekregen.”

In de bijlage bij de brief is een lijst van gewezen deelnemers gevoegd.

In de brief van 16 december 2013 van SNPF geeft SNPF antwoord op het verzoek om nadere informatie van 6 december 2013. Hierin staat – voor zover relevant – het volgende:

“ 4. Voor hoeveel van de 517 deelnemers die sinds 1 januari 2010 gewezen deelnemer zijn geworden, bent u van mening dat er geen beëindigingsinformatie verstuurd hoefde te worden en waarom precies?

Deze hele groep had een beëindigingsbrief moeten ontvangen. Naar het merendeel van deze deelnemers is begin maart 2013 de brief alsnog verstuurd (483 gewezen deelnemers).

5. Het excel-bestand van de 483 gewezen deelnemers is bijgevoegd.

Zoals telefonisch besproken wijken de genoemde aantallen af van eerder doorgegeven aantallen. Dit is te verklaren door mutaties in het systeem, waarbij gegevens van een (gewezen) deelnemer worden overgeschreven. Hierbij kan worden gedacht aan een nieuw dienstverband, waardoor deelname aan het fonds is hervat (ruim 80 deelnemers uit de periode van 1-1-2007 tot 1-1-2010 hebben een nieuw dienstverband in 2013). Maar ook pensionering kan een reden zijn (circa 15 deelnemers uit de periode van 1-1-2007 tot 1-1-2013 zijn in 2013 met pensioen zijn gegaan).

Uit de genoemde groep van 517 gewezen deelnemers (vanaf 1 januari 2010) zijn er begin maart 2013 geen brieven verstuurd aan:

- *Vijf deelnemers hadden onbekende adresgegevens door emigratie (het GBA was ook niet op de hoogte gesteld);*
- *Twee deelnemers waren onterecht geregistreerd als deelnemer;*
- *Drie deelnemers hadden een arbeidsongeschiktheidspensioen aangevraagd of ontvingen een uitkering van arbeidsongeschiktheidspensioen;*
- *Vier deelnemers waren inmiddels gepensioneerd;*
- *Tien deelnemers zijn tussen 1 januari 2013 en 1 maart 2013 een nieuw dienstverband aangegaan; en*
- *Bij tien deelnemers is met terugwerkende kracht een nieuw dienstverband van vóór 1-1-2013 doorgevoerd. Dit verklaart het verschil tussen de eerdere selectie van 517, waarin ze wel waren opgenomen, en het huidige overzicht van 483.”*

Bij de brief heeft SNPF een bijlage gevoegd met een lijst van gewezen deelnemers. Hieruit blijkt dat binnen de groep van 483 deelnemers bij 426 deelnemers het dienstverband minimaal zes maanden vóór verzending van de beëindigingsinformatie eindigde.

2. Wettelijk kader

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)

In artikel 50 Wvb is bepaald:

1. *De pensioenuitvoerder verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming:*
 - a. *een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken op grond van artikel 66;*
 - b. *informatie over toeslagverlening;*
 - c. *informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is; en*
 - d. *informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder.*
2. *De in het eerste lid bedoelde informatie kan in afwijking van het bepaalde in artikel 60 elektronisch ter beschikking worden gesteld indien de verworven pensioenopbouw minder bedraagt dan het op basis van artikel 78 bepaalde bedrag, tenzij de deelnemer hiertegen bezwaar maakt.*
3. *Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde opgave en informatie en de wijze waarop deze worden verstrekt.*

In artikel 59 Wvb is – voor zover relevant – bepaald:

1. *De pensioenuitvoerder verstrekt de informatie, bedoeld in de artikelen 48 tot en met 58, tijdig en de informatie, bedoeld in de artikelen 48 tot en met 56,57, eerste lid, onderdeel d, tweede tot en met vierde lid, en 58 in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen.*
2. *De informatie over toeslagverlening, bedoeld in de artikelen 48 tot en met 56, wordt in ieder geval uitgedrukt in een kwalitatieve en beeldende maatstaf.*
3. *De in het tweede lid bedoelde maatstaf houdt in ieder geval rekening met:*
 - a. *de verwachtingen ten aanzien van de toekomstige toeslagverlening, zoals deze uit de continuïteitsanalyse volgen en welke onderdeel zijn van de voorwaardelijkheidsverklaring, bedoeld in artikel 103; en*
 - b. *de te verwachten toeslagverlening in de pensioenregeling afgezet tegen het minimale percentage van het gemiddelde prijsindexcijfer, bedoeld in artikel 139, eerste lid, onderdeel a.*
4. *Onze Minister kan regels stellen ten aanzien van het tweede en derde lid.*

Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (Uitvoeringsbesluit)

In Artikel 6 is bepaald:

De uitvoerder verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming informatie over:

- a. *de mogelijkheid van afkoop, bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet dan wel artikel 78 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, voor zover er sprake is van een pensioenaanspraak onder de afkoopgrens;*
- b. *het recht op waardeoverdracht, bedoeld in artikel 71 van de Pensioenwet dan wel artikel 82 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, of de mogelijkheid tot waardeoverdracht, bedoeld in artikel 75 van de Pensioenwet dan wel artikel 86 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling;*
- c. *de consequenties van arbeidsongeschiktheid;*
- d. *het actueel zijn van een korte- of langetermijnherstelplan; en*
- e. *het vervallen van de dekking tegen het risico op overlijden indien nabestaandenpensioen werd verworven op basis van risicofinanciering.*

3. Overtreding door SNPF

De AFM van oordeel dat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 niet tijdig beëindigingsinformatie aan gewezen deelnemers heeft verstrekt zoals bedoeld in artikel 50, eerste lid, Wvb juncto artikel 59, eerste lid, Wvb. In deze paragraaf zet de AFM hoe zij tot dit oordeel komt.

3.1. Toelichting

In artikel 59, eerste lid, Wvb is bepaald dat de beëindigingsinformatie als bedoeld in artikel 50, eerste lid, Wvb *tijdig* en in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen moet worden verstrekt.

De wetgever heeft bij de totstandkoming van de Pensioenwet aangegeven dat het essentieel is dat deelnemers goed geïnformeerd worden over verschillende aspecten van de uitvoering van de pensioenovereenkomst.² Dit geldt evenzeer voor de beëindiging van deelname aan deze pensioenovereenkomst. De deelnemer/ gewezen deelnemer³ dient immers, op het moment van beëindiging van deelname, belangrijke beslissingen te nemen over zijn pensioen, bijvoorbeeld ten aanzien van waardeoverdracht of het nemen van aanvullende voorzieningen aangaande partnerpensioen. In de Memorie van Toelichting bij de Pensioenwet wordt het volgende hierover aangegeven: *“Voor de deelnemer die gewezen deelnemer wordt zijn een aantal onderwerpen specifiek van belang (zie onderdeel c). Deze zullen nader uitgewerkt worden in lagere regelgeving op basis van het tweede lid. Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de mogelijkheden van waardeoverdracht en afkoop. Het is ook belangrijk dat de pensioenuitvoerder de deelnemer wijst op de consequenties van arbeidsongeschiktheid omdat de deelnemer zich moet aanmelden bij de pensioenuitvoerder om eventueel in aanmerking te komen voor voortzetting van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.”*⁴ [onderstreping AFM]

Ook in de Memorie van Antwoord wordt het belang van informatieverstrekking, onder meer bij beëindiging van deelname, benadrukt: *“De regering wijst erop dat – voor zover sprake is van meer bescherming – dit de burger juist in staat stelt om meer dan voorheen zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen. Een belangrijke modernisering is bijvoorbeeld de verbetering van de informatiebepalingen. Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat deelnemers en pensioengerechtigden beter geïnformeerd worden over hun regeling, de toeslagverlening en andere zaken. Hiermee kan men op momenten waarop dat aan de orde is, zoals bij waardeoverdracht, betere keuzes maken.”*⁵ [onderstreping AFM]

² Kamerstukken II, 2005/2006, 30 413, nr. 3, p. 5. Bepalingen in de Pensioenwet ten aanzien van de informatieverstrekking zijn overeenkomstig die in de Wvb.

³ Gewezen deelnemer is volgens de Wvb de beroepsgenoot of gewezen beroepsgenoot die geen pensioenaanspraken op grond van de beroepspensioenregeling meer verwerft jegens de pensioenuitvoerder en die bij beëindiging van de deelneming pensioenaanspraken heeft behouden jegens de pensioenuitvoerder.

⁴ Kamerstukken II, 2005/2006, 30 413, nr. 3, p. 203.

⁵ Kamerstukken I 2006/2007, 30 413, C, p. 1.

In artikel 6, aanhef en onder b, Uitvoeringsbesluit is artikel 50 Wvb verder uitgewerkt. Hierin is bepaald dat de gewezen deelnemer door middel van het verstrekken van de beëindigingsinformatie moet worden gewezen op zijn wettelijk recht op waardeoverdracht als bedoeld in artikel 82 Wvb of de mogelijkheid tot waardeoverdracht als bedoeld in artikel 86 Wvb. Het wettelijk recht op waardeoverdracht is omschreven in artikel 82, derde lid, Wvb.

De pensioenuitvoerder moet de informatie verstrekken binnen een termijn waarin de deelnemer de informatie redelijkerwijs nog kan gebruiken voor het beoogde doel, bijvoorbeeld voor een pensioen- of andere financiële beslissing. Wat onder 'tijdig' dient te worden verstaan zal derhalve afhangen van de specifieke omstandigheden. Ten behoeve van de beoordeling van de onderhavige overtreding acht de AFM het volgende van belang bij de bepaling wat onder 'tijdig' als bedoeld in artikel 59, eerste lid Wvb moet worden verstaan.

Een beëindigingsbrief geeft de gewezen deelnemer informatie die noodzakelijk is om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over zijn pensioen.

Een belangrijk onderdeel van de brief is dat de gewezen deelnemer in deze brief wordt geïnformeerd over het wettelijke recht op waardeoverdracht (zie artikel 6, aanhef en onder b, Uitvoeringsbesluit). Daarbij is het ook belangrijk dat de gewezen deelnemer wordt geïnformeerd over de wettelijke termijnen waarbinnen hij het recht op waardeoverdracht kan uitoefenen.⁶ De beëindigingsbrief is hiervoor (samen met een eventuele startbrief van de nieuwe pensioenuitvoerder) een zeer belangrijke informatiedrager.

Voor onder meer de beslissing tot waardeoverdracht is de verdere verplichte informatie die in de beëindigingsbrief staat eveneens belangrijk/ noodzakelijk. Immers in de beëindigingsbrief staat niet alleen een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken er dient ook informatie in te staan over de toeslagverlening (of het ontbreken daarvan) (artikel 50, eerste lid, onder a en b, Wvb). Dit laatste is onder meer van belang omdat het wel of niet verlenen van toeslagen de waarde van de pensioenaanspraken sterk beïnvloedt. Voorts kan de informatie over het functioneren van de pensioenuitvoerder (artikel 50, eerste lid, onder d, Wvb) bij de hiervoor genoemde beslissing tot waardeoverdracht van belang zijn.

Ter zake van de beslissing om de waarde van het pensioen over te dragen, is het van belang dat de deelnemer binnen zes maanden na verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende pensioenuitvoerder uitgevoerde pensioenregeling een offerte vraagt van de ontvangende pensioenuitvoerder. Beëindigingsinformatie die later dan zes maanden na beëindiging van deelname aan de oude pensioenregeling wordt verstrekt, is voor veel deelnemers dan niet meer op tijd. De plicht tot overdracht voor de overdragende pensioenuitvoerder ontstaat namelijk als de deelnemer de offerte binnen deze termijn bij de ontvangende pensioenuitvoerder opvraagt en daarna het verzoek tot waardeoverdracht doet aan de ontvangende pensioenuitvoerder.⁷ Een groep deelnemers zal direct aansluitend aan het oude dienstverband een nieuwe dienstbetrekking aangaan en daar pensioen opbouwen. Voor deze deelnemers is het heel belangrijk om de beëindigingsinformatie binnen zes maanden na beëindiging van hun deelnemerschap te ontvangen, zodat zij een geïnformeerde en weloverwogen beslissing kunnen nemen dan

⁶ Leidraad-communicatiepensioenuitvoerders van februari 2012, <http://www.afm.nl/nl/professionals/afm-voor/pensioenuitvoerders/nieuws/nieuwsbericht-leidraad.aspx>.

⁷ Zie artikel 82, derde lid, Wvb.

wel planning kunnen maken en voorts nog in staat zijn tijdig een offerte aan te vragen voor de waardeoverdracht. De noodzaak de gewezen deelnemer binnen zes maanden na de beëindiging van de deelneming de beëindigingsinformatie te verstrekken, is er ook als de pensioenuitvoerder wegens een dekkingstekort niet tot waardeoverdracht kan overgaan. Immers de plicht tot waardeoverdracht ontstaat zodra de ‘technische voorzieningen’ volledig door ‘de waarden’ wordt gedekt.⁸ Indien een gewezen deelnemer een verzoek eerst na afloop van de (zes maanden)termijn indient, zal de pensioenuitvoerder niet meer verplicht zijn mee te werken.

Gelet op het voorgaande is de AFM van oordeel dat beëindigingsinformatie niet tijdig door SNPF is verstuurd indien deze informatie niet vóór afloop van de termijn van zes maanden als hiervoor bedoeld, aan de deelnemer verstuurd is. Een langere termijn om de informatie te verstrekken, kan van de verplichting om de gewezen deelnemer te informeren over de mogelijkheid tot waardeoverdracht een loze bepaling maken.

3.2. SNPF heeft niet tijdig beëindigingsinformatie verstrekt

Zoals hiervoor aangegeven is de AFM van oordeel dat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 niet tijdig beëindigingsinformatie aan gewezen deelnemers heeft verstrekt zoals bedoeld in artikel 50, eerste lid, Wvb juncto artikel 59, eerste lid, Wvb. De AFM overweegt hiertoe het volgende.

In 2011 heeft de AFM een Self Assessment uitgevoerd onder pensioenuitvoerders. SNPF heeft in dit kader de door de AFM toegestuurde vragenlijst ingevuld en op 1 augustus 2011 aan de AFM overgelegd. Hieruit blijkt dat SNPF destijds geen beëindigingsinformatie verstrekte. Één van de vragen (vraag 61) uit het Self Assessment luidde als volgt: *“Ontvangen deelnemers die uit dienst treden, en hun deelneming beëindigen, een stopbrief? Zo ja, wanneer?”* Hierop heeft SNPF destijds geantwoord: *“nee, omdat er vrijwel altijd sprake is van wisseling van werkgever binnen de beroepsgroep die dezelfde regeling heeft”*. Overdracht van het pensioen zal dan immers ook niet plaatsvinden.

SNPF heeft uiteindelijk aan een grote groep gewezen deelnemers alsnog beëindigingsinformatie verstrekt. Deze was evenwel niet meer tijdig zoals bedoeld in artikel 59, eerste lid, Wvb. Dit stelt de AFM op basis van het volgende vast.

Uit het onderzoeksdossier blijkt dat van 1 januari 2010 517 deelnemers uit dienst zijn getreden en hun deelneming hebben beëindigd. In de brief van 17 mei 2013 geeft SNPF hierover aan: *“411 deelnemers zijn vóór 1 januari 2010 uit dienst getreden, 517 na die datum”*.

SNPF heeft echter aan pas eind 2012 de beëindigingsinformatie aan de gewezen deelnemers te hebben verstuurd. In de hiervoor aangehaalde brief schrijft SNPF:

“Vanaf de inwerkingtreding van de Wvb zijn er tot eind 2012 geen beëindigingsoverzichten verstuurd. Eind 2012 is gestart met het versturen van beëindigingsoverzichten, waarbij een inhaalslag is gemaakt en alle deelnemers die vanaf 1 januari 2010 de beroepsgroep hebben verlaten een overzicht hebben ontvangen. Dit geldt niet voor

⁸ Zie artikel 83 sub a Wvb.

degenen die inmiddels weer werkzaam zijn in de beroepsgroep.” Later in het onderzoek blijkt dat de informatie zelfs nog later is verstrekt, te weten begin maart 2013.

Naar aanleiding van 17 mei 2013 van SNPFF heeft de AFM in een brief van 19 november 2013 SNPFF verzocht ten aanzien van de hiervoor aangehaalde 517 gewezen deelnemers – per deelnemer – aan te geven per welke datum hun deelneming is beëindigd en per welke datum zij de beëindigingsinformatie hebben gekregen.

In de reactie van 3 december 2013 geeft SNPFF aan:

“Eind 2012 is als peildatum genomen voor de inventarisatie van de gewezen deelnemers die alsnog de informatie moesten krijgen; de verzending van de brieven vond plaats begin maart 2013”

Op grond van de bijlage bij de brief van 3 december 2013 stelt de AFM op dat SNPFF naar 483 deelnemers alsnog de wettelijk voorgeschreven beëindigingsinformatie heeft gestuurd. Voor 426 deelnemers was deze informatie niet tijdig nu hun deelneming meer dan zes maanden voor ontvangst van de brief eindigde.

Op de vraag van de AFM *“Voor hoeveel van de 517 deelnemers die sinds 1 januari 2010 gewezen deelnemer zijn geworden, bent u van mening dat er geen beëindigingsinformatie verstuurd hoefde te worden en waarom precies?”*⁹ heeft SNPFF bij brief van 16 december 2013 het volgende aangegeven:

“Deze hele groep had een beëindigingsbrief moeten ontvangen. Naar het merendeel van deze deelnemers is begin maart 2013 de brief alsnog verstuurd (483 gewezen deelnemers).

(..)

Uit de genoemde groep van 517 gewezen deelnemers (vanaf 1 januari 2010) zijn er begin maart 2013 geen brieven verstuurd aan:

- Vijf deelnemers hadden onbekende adresgegevens door emigratie (het GBA was ook niet op de hoogte gesteld);*
- Twee deelnemers waren onterecht geregistreerd als deelnemer;*
- Drie deelnemers hadden een arbeidsongeschiktheidspensioen aangevraagd of ontvingen een uitkering van arbeidsongeschiktheidspensioenen;*
- Vier deelnemers waren inmiddels gepensioeneerd;*
- Tien deelnemers zijn tussen 1 januari 2013 en 1 maart 2013 een nieuw dienstverband aangegaan; en*
- Bij tien deelnemers is met terugwerkende kracht een nieuw dienstverband van vóór 1-1-2013 doorgevoerd. Dit verklaart het verschil tussen de eerdere selectie van 517, waarin ze wel waren opgenomen, en het huidige overzicht van 483.”*

Op basis van het bovenstaande stelt de AFM vast dat SNPFF gewezen deelnemers die vanaf 1 januari 2010 uit dienst zijn getreden pas in maart 2013 de wettelijk voorgeschreven beëindigingsinformatie heeft gestuurd. Aan 426 van de 483 gewezen deelnemers heeft SNPFF de beëindigingsinformatie niet tijdig verstuurd omdat hun deelneming meer dan zes maanden daarvoor eindigde. In de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013

⁹ Zie de brief van de AFM van 6 december 2013.

hebben deelnemers hierdoor onvoldoende informatie ontvangen ten behoeve van een financiële planning of een weloverwogen beslissing over bijvoorbeeld waardeoverdracht.

Gelet op het voorgaande is de AFM van oordeel dat SNPF gedurende de periode 1 januari 2010 tot begin maart 2013 het bepaalde in artikel 59, eerste lid, juncto artikel 50, eerste lid, Wvb heeft overtreden.

4. Zienswijze SNPF

Hieronder volgt een bespreking van de zienswijze van SNPF die op donderdag 24 april 2014 door SNPF zowel mondeling als schriftelijk is gegeven. Kort weergegeven geeft het SNPF aan dat de naleving van wet- en regelgeving niet ter discussie staat. SNPF heeft er alles aangedaan om gebreken met betrekking tot de informatievoorziening te herstellen. SNPF verzoekt de AFM gelet op onder meer hierop om af te zien van het opleggen van een bestuurlijke boete omdat dit onder de gegeven feiten en omstandigheden niet opportuun is. Subsidiair verzoekt SNPF de AFM de hoogte de boete te matigen.

Relevante feiten en omstandigheden ten behoeve van de zienswijze van SNPF

- **Een te lage dekkingsgraad**

In 2008 is SNPF terecht gekomen in een situatie van dekkingstekort. Ter verbetering van de financiële positie was vanaf maart 2009 tot eind vorig jaar een korte termijn herstelplan van kracht. In dit kader zijn in 2011 en vorig jaar alle pensioenen verlaagd. Thans is de dekkingsgraad echter nog altijd laag. Gelet op de te lage dekkingsgraad was het van 2008 tot midden 2013 voor SNPF niet mogelijk om tot waardeoverdracht van de pensioenen van de gewezen deelnemers over te gaan. Dit is in de betreffende periode wel aan de deelnemers die een verzoek tot waardeoverdracht deden, aangegeven. Sinds het fonds weer open is, zijn alle verzoeken tot waardeoverdracht (alsnog) in behandeling genomen. In de praktijk verlenen alle pensioenfondsen hun medewerking aan de verzoeken tot waardeoverdracht.

- **Imago**

[REDACTED]. Het vertrouwen was afgenomen door verschillende omstandigheden waaronder een te lage dekkingsgraad. SNPF is thans bezig [REDACTED] met een intensieve, gerichte en transparante communicatie naar alle belanghebbenden en daarmee het draagvlak voor het fonds te vergroten. Al lijkt er onder de belanghebbenden meer begrip te ontstaan, er is nog een lange weg te gaan.

Voorts is SNPF tevens doende te streven naar schaalvergroting. SNPF hoopt binnen afzienbare tijd samen te gaan met [D] (D).

- **Informatievoorziening aan belanghebbenden**

SNPF geeft aan dat het een moeilijke periode achter de rug heeft. [REDACTED]. Naar aanleiding hiervan heeft SNPF rigoureuze stappen genomen en een verbeterprogramma ingang gezet en uitgevoerd. Ook is de bestuursstructuur ingrijpend gewijzigd en het fondsbestuur vervangen. Hierop heeft SNPF met de AFM contact gezocht en het thans voorliggende feitencomplex overgelegd. Aan het onderzoek van de

AFM heeft SNPF volledige medewerking verleend waarbij voorts sprake was van een constructieve dialoog. Vrijwel alle in het onderzoeksrapport opgenomen tekortkomingen in de informatievoorziening aan belanghebbenden zijn hersteld. Alleen bepaalde beëindigingsinformatie is niet alsnog versterkt. SNPF meende dat deze informatie – als zij zoveel jaren ‘na dato’ alsnog zou worden versterkt – meer vragen zou oproepen dan beantwoorden.

Sinds januari 2014 is de pensioenadministratie van SNPF uitbesteed aan de pensioenuitvoeringsorganisatie [E]. Dit is mede gedaan om de informatievoorziening aan belanghebbenden te verbeteren. [E] draagt sinds 1 januari 2014 zorg voor de informatievoorziening aan alle belanghebbenden.

Primair: het opleggen van een boete is niet opportuun

SNPF stelt het belang van de AFM dat is gelegen in de naleving van alle wet- en regelgeving tegenover het belang van SNPF dat geen boete wordt opgelegd, zeker nu SNPF nog altijd een ██████████ vermogenspositie heeft. Een boete zou SNPF verder terugwerpen in het proces van financieel herstel en voorts geen positieve invloed hebben op het fusieproces, hetgeen voor beide fondsen schadelijk is. SNPF is tevens doende om onder haar belanghebbenden haar reputatie te verbeteren. Door het opleggen van een boete zullen *de facto* alle belanghebbenden wederom financieel geraakt worden, terwijl zij nu juist bescherming behoeven. Een boete zal daarom tevens schade toebrengen aan de reputatie van SNPF en het draagvlak voor de pensioenregeling die zij uitvoert.

Kort gezegd doorkruist boeteoplegging derhalve niet alleen het proces van financieel herstel maar zal het ook het fusieproces in gevaar brengen en zowel afbreuk doen aan het imago van SNPF als aan het draagvlak voor de pensioenregeling. Mede omdat deelnemers de periode van overtreding slechts beperkt zijn geschaad nu overdacht niet mogelijk was om dat het fonds ‘onder water’ stond en er voorts van mag worden uitgegaan dat naleving van alle wet- en regelgeving door SNPF thans is gewaarborgd, meent SNPF dat haar hiervoor genoemde belangen door een boete onevenredig zouden worden geschaad. SNPF acht het opleggen van een boete in strijd met het proportionaliteitsbeginsel, aangezien de AFM niet kan wijzen op een toezichtbelang dat opweegt tegen de door SNPF te lijden schade. In dat licht is de boeteoplegging niet opportuun.

Reactie AFM

De AFM merkt allereerst op dat de zienswijze van SNPF niets afdoet aan het feit dat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin van maart 2013 de wet heeft overtreden door niet tijdig beëindigingsinformatie te verstrekken aan gewezen deelnemers. Hetgeen SNPF heeft aangevoerd met betrekking tot de opportuniteit van de boete leidt er niet toe dat de AFM van oordeel is dat boeteoplegging achterwege zou moeten blijven. Hiertoe overweegt de AFM het volgende:

Het belang van boeteoplegging ter handhaving van de overtreden norm is – zoals SNPF aangeeft – allereerst gelegen in het bevorderen van de naleving van alle wet- en regelgeving en daarmee het bevorderen van de ordelijke en transparante financiëlemarktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en de zorgvuldige behandeling van cliënten. Daarbij wordt door boeteoplegging duidelijk dat de AFM actief toeziet op de wettelijke vereisten van het tijdig verstrekken van (beëindigings)informatie waarvan mogelijk een preventieve werking uitgaat die de tijdige informatieverstrekking bevordert. Daarnaast wijst de AFM naar het belang van de gewezen

deelnemers die geen of niet tijdig beëindigingsinformatie van SNPF hebben ontvangen en hierdoor mogelijk nadeel hebben ondervonden. Voor hen en ook voor andere deelnemers wordt door boeteoplegging het belang van de naleving van een tijdige informatieverstrekking benadrukt en bevestigd.

Deze voornoemde belangen dienen te worden afgewogen tegen die van SNPF.

SNPF heeft aangegeven dat gewezen deelnemers niet of in iedere geval in een sterk verminderde mate in hun belang zijn geraakt omdat het gedurende de periode van overtreding niet mogelijk was om tot waardeoverdracht over te gaan omdat het fonds 'onder water' stond. Deze zienswijze volgt de AFM niet. Beëindigingsinformatie dient immers niet uitsluitend tot doel de gewezen deelnemer te informeren over de mogelijkheid tot waardeoverdracht. Zoals in paragraaf 3.1 aangegeven dient de informatie een breder belang namelijk de burger in staat te stellen om zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen. De beslissing omtrent waardeoverdracht is daar slechts een onderdeel van. De gewezen deelnemer wordt dan ook geïnformeerd over overige zaken zoals de consequentie van arbeidsongeschiktheid of de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder, hetgeen zeker gezien de turbulentie rond SNPF, zeer relevant was voor de deelnemers.

In de zienswijze heeft SNPF ook aangegeven dat het fonds over een ██████████ vermogenspositie beschikt en dat een boete SNPF bij het financieel herstel verder zal terugwerpen. De AFM merkt op dat de wetgever voor wat betreft het vaststellen van de hoogte van de boete rekening heeft gehouden met dergelijke omstandigheden. De AFM dient dan ook bij het vaststellen met de hoogte van de boete rekening te houden met de draagkracht van de overtreder (artikel 50 Uitvoeringsbesluit) en met de schade van derden die de boeteoplegging tot gevolg heeft omdat een boete opgelegd aan een pensioenuitvoerder in haar geheel ten laste komt van de inleg van de pensioendeelnemers (artikel 51 Uitvoeringsbesluit). In het geval een boete de pensioendeelnemers onevenredig hard raakt, kan de toezichthouder de boete verder matigen met maximaal 75 % van het boetebedrag.

Hetgeen SNPF ten aanzien van haar vermogenspositie heeft aangevoerd leidt dan ook naar het oordeel van de AFM voor wat betreft het primaire verweer van SNPF niet tot een ander standpunt. Boeteoplegging behoeft immers niet zodanig aan het financieel herstel van SNPF in de weg te staan dat dit de opportuniteit van de boete raakt. Voorts geldt dat zolang de financiële situatie van het fonds niet noodzaakt tot maatregelen als het korten van pensioenaanspraken, er geen directe financiële gevolgen voor de deelnemers zijn. Dat een gematigde boete op grond van de hiervoor aangegeven bepalingen afgezet tegen een dekkingsgraad van 109,6 % per april 2014 daadwerkelijk een rol speelt bij de afweging of over zou moeten worden gegaan tot de genoemde maatregel, is dan ook niet goed voor te stellen.

Ten aanzien van het samengaan van SNPF met [D] en de reputatie van het fonds vermag de AFM eveneens niet in te zien op welke wijze dit de opportuniteit van een boete raakt. De boete ziet op een periode waar SNPF doende was zich op eigen initiatief te herstellen van een moeilijke periode. In de moeilijke periode alsmede in de periode van herstel heeft SNPF de wet overtreden en zijn deelnemers in hun belangen geschaad. Een boete voor één van de overtredingen doet naar het oordeel van de AFM niets af aan huidige situatie waarin SNPF naar eigen zeggen voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en in staat is iedere gewezen deelnemer tijdig de wettelijke vereiste beëindigingsinformatie te sturen. Gelet hierop acht de AFM het dan ook geen voldongen feit dat een boete aan het vertrouwen tussen SNPF en zijn deelnemers dat herstellende is, verder afbreuk zou doen en/of aan de voorgenomen fusie in de weg zou staan.

Gelet op het bovenstaande is de AFM van oordeel dat het belang van de boeteoplegging prevaleert boven de door SNPF aangehaalde belangen.

De AFM heeft in paragraaf 3.2 een overtreding van artikel 50, eerste lid, juncto artikel 59, eerste lid, Wvb door SNPF geconstateerd. De beoordeling van de zienswijze als hiervoor opgenomen leidt er niet toe dat de AFM tot een ander oordeel komt en niet dat ter zake geen boete wordt opgelegd.

Subsidiair: het basisbedrag van de boete moet worden verlaagd

De zienswijze van SNPF ten aanzien van de verlaging van de boete zal in paragraaf 5 worden besproken.

Hetgeen SNPF heeft aangegeven met betrekking tot de publicatie van de boete zal in paragraaf 6 worden besproken.

5. Hoogte van de boete

Op grond van het voorgaande heeft de AFM besloten om aan SNPF een bestuurlijke boete op te leggen omdat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot in ieder geval begin maart 2013 van artikel 50, eerste lid, juncto artikel 59, eerste lid Wvb heeft overtreden.¹⁰ In de deze zal de hoogte van de boete voor de overtreding door SNPF worden besproken.

5.1. Zienswijze SNPF

SNPF heeft in de zienswijze de volgende feiten en omstandigheden aangegeven die naar het oordeel van SNPF een verlaging van het basisbedrag van de boete rechtvaardigen:

- SNPF heeft zelf de tekortkomingen in de informatievoorziening aan belanghebbenden bij de AFM gemeld en heeft daarmee zelf het onderzoek van de AFM ingeleid.
- SNPF heeft nimmer de intentie gehad om belanghebbenden de informatie te onthouden.
- SNPF heeft volledige medewerking verleend aan het onderzoek van de AFM.
- SNPF heeft gedurende het onderzoek alles gedaan om de tekortkomingen te herstellen en nagenoeg alle tekortkomingen zijn ook hersteld.
- Door de uitbesteding van de pensioenadministratie aan [E], de contractuele afspraken tussen SNPF en [E] en het toezicht dat SNPF houdt op [E], mag ervan worden uitgegaan dat een nieuwe overtreding niet meer zal ontstaan.
- SNPF heeft zowel uit de groep van gewezen deelnemers die beëindigingsinformatie heeft ontvangen als uit de groep die dat uiteindelijk wel heeft verkregen tientallen verzoeken tot waardeoverdracht ontvangen.

¹⁰ De AFM heeft de bevoegdheid om een boete op te leggen op grond van artikel 171, eerste lid, Wvb.

Met betrekking tot draagkracht heeft SNPF de vragenlijst vennootschappen ten behoeve van de bepaling van de draagkracht (draagkrachtformulier) met bijhorende bijlagen verstrekt.

5.2. Oordeel ten aanzien van de hoogte van de boete

Voor overtreding artikel 59, eerste lid, juncto artikel 50, eerste lid, Wvb geldt een basisbedrag van € 500.000,-.¹¹ De AFM kan het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50 % indien de ernst en/of duur van de overtreding een dergelijke verlaging of verhoging rechtvaardigt.¹² De AFM kan daarnaast het basisbedrag verlagen of verhogen met ten hoogste 50 % indien de verwijtbaarheid van de overtreder een dergelijke verhoging of verlaging rechtvaardigt.¹³ Voorts houdt de AFM bij het vaststellen van de bestuurlijke boete rekening met de draagkracht van de overtreder.¹⁴ Het boetebedrag dat resulteert na eventuele matiging in verband met de draagkracht van de overtreder, kan door de AFM met maximaal 75 % worden verlaagd in verband met schade voor derden.¹⁵

5.2.1. Ernst en duur van de overtreding

Het basisbedrag van € 500.000,- kan worden verhoogd of verlaagd met ten hoogste 50 %, indien de ernst of de duur van de overtreding dit rechtvaardigt.

De AFM ziet geen aanleiding om op basis van de ernst en duur van de overtreding het boetebedrag aan te passen. Hiertoe overweegt de AFM het volgende.

Zoals in paragraaf 3.1 aangegeven heeft de wetgever bij de totstandkoming van de Pensioenwet aangegeven dat het essentieel is dat deelnemers goed geïnformeerd worden over verschillende aspecten van de uitvoering van de pensioenovereenkomst. Dit geldt evenzeer voor de beëindigingsinformatie. De AFM acht het dan ook ernstig dat SNFP in ieder geval gedurende ruim drie jaren (van 1 januari 2010 tot in ieder geval begin maart 2013) ruim 426 gewezen deelnemers niet tijdig de wettelijk verplichte beëindigingsinformatie heeft verstrekt.

Dat de gewezen deelnemers niet of in iedere geval in een sterk verminderde mate in hun belangen zouden zijn geraakt omdat het gedurende de periode van overtreding niet mogelijk was om tot waardeoverdracht over te gaan omdat het fonds 'onder water' stond, volgt de AFM niet. Zoals in paragraaf 3. besproken dient de informatie er toe de deelnemers in staat te stellen hun eigen verantwoordelijkheid kunnen dragen door een geïnformeerde beslissing te kunnen nemen met betrekking tot hun pensioen/ financiële planning. Daarbij laat het feit dat een pensioenuitvoerder tijdelijk niet aan zijn verplichting tot waardeoverdracht kan voldoen, onverlet dat een gewezen deelnemer binnen de zes maanden termijn een verzoek tot waardeoverdracht moet kunnen doen. De pensioenuitvoerder is na die tijd immers niet meer verplicht aan het verzoek medewerking te verlenen. Voorts wordt door middel van de beëindigingsinformatie de gewezen deelnemer ook geïnformeerd over overige zaken

¹¹ Het basisbedrag is bepaald op grond van artikel 174, eerste en tweede lid, Wvb, juncto artikel 51a Uitvoeringsbesluit.

¹² Artikel 48, tweede lid, Uitvoeringsbesluit.

¹³ Artikel 48, derde lid, Uitvoeringsbesluit.

¹⁴ Artikel 50, eerste lid, Uitvoeringsbesluit.

¹⁵ Artikel 51 Uitvoeringsbesluit.

zoals over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder. Ook hieraan doet het feit dat waardeoverdracht op dat moment niet mogelijk was, niets af. De omstandigheid dat – zoals uit de zienswijze van SNPF blijkt – een groep van ‘tientallen deelnemers’ wel op de hoogte was van de mogelijkheid tot waardeoverdracht leidt dan ook niet tot een verminderde ernst van de overtreding. Daarbij acht de AFM het van belang dat aan een betrekkelijk kleine groep van totaal 426 deelnemers de beëindigingsinformatie te laat is verstrekt.

De AFM ziet gelet op het voorgaande geen reden om de boete te verhogen of te verlagen. Het bedrag komt hiermee op € 500.000,-.

5.2.2. Verwijtbaarheid van de overtreder

Het basisbedrag kan worden verhoogd dan wel verlaagd met ten hoogste 50 %, indien de mate van verwijtbaarheid dit rechtvaardigt.

De AFM ziet aanleiding om op basis van de verwijtbaarheid van de overtreder het boetebedrag aan te passen. Hierbij acht de AFM het volgende van belang. Sinds 2007 is wettelijk vastgelegd dat aan gewezen deelnemers beëindigingsinformatie dient te worden verstrekt.¹⁶ Zoals uit het Self Assessment 2011 blijkt, heeft SNPF aangegeven deze norm niet na te leven. Op de vraag “*Ontvangen deelnemers die uit dienst treden, en hun deelneming beëindigen, een stopbrief? Zo ja, wanneer?*” heeft SNPF destijds aangegeven: “*nee, omdat er vrijwel altijd sprake is van wisseling van werkgever binnen de beroepsgroep die dezelfde regeling heeft*”. Hieruit volgt naar het oordeel van de AFM dat SNPF de norm bewust heeft overtreden. De zienswijze van SNPF dat ze zelf nimmer de intentie heeft gehad om belanghebbenden informatie te onthouden volgt de AFM dan ook niet. De AFM neemt echter ook in overweging dat SNPF zelf de overtreding heeft gestaakt en actief een verbeterplan heeft opgezet om alle tekortkomingen te herstellen. In dit kader heeft SNPF zelf met terugwerkende kracht alsnog de beëindigingsinformatie verstuurd. Ook [REDACTED] is ter voorkoming van een herhaling van de overtreding de pensioenadministratie uitbesteed. Dat SNPF volledige medewerking heeft verleend aan het onderzoek van de AFM laat de AFM verder buiten beschouwing. Een coöperatieve opstelling acht de AFM niet meer dan vanzelfsprekend, zeker door een instelling die onder het toezicht van de AFM valt.

Gelet op het voorgaande verlaagt de AFM het basisbedrag van de boete met 25 %. Het bedrag komt hiermee op € 375.000,-.

5.2.3. Draagkracht van de overtreder

De AFM houdt bij de vaststelling van de hoogte van de boete rekening met de draagkracht van SNPF. Op basis van de informatie die SNPF aan de AFM heeft verstrekt in de “Vragenlijst vennootschappen ten behoeve van de bepaling van de draagkracht” en de jaarrekening 2012 stelt de AFM vast dat het balanstotaal van SNPF einde 2012 [REDACTED] bedroeg. Op grond hiervan ziet de AFM reden om de hoogte van de boete op voorhand te matigen tot € 18.750,-.

¹⁶ Stb 2006 708.

5.2.4. Schade voor derden

Op grond van artikel 51 Uitvoeringsbesluit houdt de toezichthouder bij het vaststellen van een bestuurlijke boete voor pensioenuitvoerders rekening met schade voor derden. Op deze grond kan de toezichthouder de boete verlagen met maximaal 75%.

In de zienswijze heeft SNPF aangegeven dat deelnemers schade zullen lijden als de AFM een boete oplegt. SNPF is in 2008 terecht gekomen in een situatie van dekkingstekort. Ter verbetering is vanaf maart 2009 tot eind vorig jaar een herstelplan opgezet wat twee keer heeft geleid tot het verlagen van alle pensioenen. De laatste korting die op 1 april 2013 is doorgevoerd bedroeg 5,8 %. Deze zienswijze wordt ondersteund door het jaarverslag van 2012. Voorts heeft er door de slechte financiële situatie in de afgelopen tien jaar geen indexatie van de pensioenen plaatsgevonden. Sinds april 2014 is de dekkingsgraad 109,6 %.¹⁷ Dit neemt niet weg dat het volgens SNPF niet valt uit te sluiten dat op termijn een nieuwe korting van alle pensioenen zal moeten plaatsvinden. Voorts is het nog niet mogelijk om tot indexatie over te gaan.

De schade die deelnemers door het dekkingstekort reeds hebben geleden, alsmede het feit dat de financiële positie van SNPF nog duidelijk herstellende is, vormt voor de AFM aanleiding om de schade voor deelnemers zoveel mogelijk te beperken, door matiging van de boete met 75% tot € 4.687,50 (afgerond € 4.687,-).

De boete voor overtreding van artikel 50, eerste lid, juncto artikel 59, eerste lid, Wvb bedraagt op grond hiervan € 4.687,-.

SNPF moet het bedrag binnen zes weken overmaken op bankrekening [REDACTED] ten name van AFM te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer [REDACTED]. SNPF ontvangt geen afzonderlijke factuur voor dit bedrag.

De boete moet worden betaald binnen zes weken na de datum van dit besluit.¹⁸ Als SNPF bezwaar maakt tegen dit besluit wordt de verplichting om de boete te betalen geschorst totdat op het bezwaar is beslist. Die verplichting wordt ook geschorst als SNPF na de bezwaarprocedure in beroep gaat, totdat op het beroep is beslist.¹⁹ Over de periode dat de verplichting om de boete te betalen is geschorst, moet SNPF wel wettelijke rente betalen.²⁰

6. Besluit tot openbaarmaking van de boete

De AFM heeft besloten om het boetebesluit te publiceren. In deze paragraaf zal de AFM haar oordeel ten aanzien van de publicatie van het boetebesluit verder toelichten.

¹⁷ Dit blijkt ook van de website www.snpf.nl/financiële-informatie.

¹⁸ Dit volgt uit artikel 4:87, lid 1 en de artikelen 3:40 en 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

¹⁹ Dit volgt uit artikel 179, eerste lid, Wvb.

²⁰ Dit volgt uit artikel 179, tweede lid, Wvb.

6.1. Toelichting

Als de AFM aan SNPF een boete oplegt voor bovengenoemde overtreding, kan de AFM met het oog op de bescherming van de belangen van de pensioen- of aanspraakgerechtigden het besluit tot oplegging van de bestuurlijke boete openbaar maken op grond van artikel 183, eerste lid, onder c, Wvb.

In de Memorie van Toelichting bij de Pensioenwet waarin een gelijke bepaling staat, is met betrekking tot de publicatiebevoegdheid aangegeven dat deze vooral bedoeld is *“om aanspraak- en pensioengerechtigden in de gelegenheid te stellen om zelf actief te reageren naar hun pensioenuitvoerder indien die handelt in strijd met bepalingen uit dit wetsvoorstel.”*²¹ Daarnaast wordt melding gemaakt van de preventieve werking die uit kan gaan van een publicatie: *“Door het publiceren van genomen toezichtmaatregelen, wordt de pensioenuitvoerders en de pensioen- en aanspraakgerechtigden duidelijk dat er scherp toezicht wordt gehouden op de uitvoering van pensioenovereenkomsten. Hier kan een preventieve werking van uitgaan. Indien de toezichthouder tot openbaarmaking overgaat, kan het in bepaalde gevallen wenselijk zijn dat de toezichthouder de overwegingen op basis waarvan besloten is tot publicatie, ook publiceert. Op deze manier laat de toezichthouder aan de sector zien hoe bepaalde situaties worden beoordeeld en wordt inzicht gegeven in de toezichtpraktijk.”*

6.2. Zienswijze van SNPF

SNPF heeft in de zienswijze aangegeven dat SNPF onevenredig zal worden benadeeld door publicatie van de boete. Een boete heeft een zuiver repressief karakter, publicatie is in dit kader volgens SNPF dan ook niet noodzakelijk en brengt SNPF disproportionele schade toe. SNPF heeft vorig jaar een traject in gang gezet om haar imago – en daarmee het draagvlak voor het fonds – te verbeteren. Een verbetering is zichtbaar, maar er is nog een lange weg te gaan. Publicatie van een eventuele boete zou dit traject danig verstoren en mogelijk het imago weer enorm verslechteren. Gelet op het specifieke karakter van het fonds zou volgens SNPF een geanonimiseerde publicatie geen geschikt alternatief zijn. In de rechtspraak is aangenomen dat imagoschade een grond kan worden gevonden om de publicatie van een boete in het geheel niet toe te staan. Hierbij verwijst SNPF naar een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam inzake een boete van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA).²²

6.3. Oordeel ten aanzien van de publicatie

De AFM heeft besloten over te gaan tot publicatie van de boete. De AFM overweegt dienaangaande als volgt.

SNPF heeft de deelnemers die vanaf 1 januari 2010 gewezen deelnemer zijn geworden begin maart 2013 met terugwerkende kracht alsnog de wettelijk voorgeschreven beëindigingsinformatie verstrekt. Aan deelnemers die voor 1 januari 2010 gewezen deelnemer zijn geworden, heeft SNPF geen beëindigingsinformatie meer gestuurd. Door publicatie van het boetebesluit worden alle gewezen deelnemers op de hoogte gesteld van het belang van

²¹ *Kamerstukken II 2005/2006, 30 413 nr. 3, p. 134.*

²² Rechtbank Rotterdam 27 september 2010, ECLI:NL:RBROT:2010:BY0319.

beëindigingsinformatie en de mogelijkheid van waardeoverdracht. Voorts wordt door publicatie overtreding door SNPF belicht en kunnen (gewezen) deelnemers SNPF daarop aanspreken.

Ook onderstreept de AFM het algemene belang dat door publicatie van de boete wordt gediend in die zin dat andere pensioenuitvoerders en pensioen- en aanspraakgerechtigden zien dat er door de AFM scherp toezicht wordt gehouden op duidelijke en begrijpelijke informatieverstrekking bij beëindigingsbrieven. Hier kan een preventieve werking van uitgaan. Daarnaast is het voor informatieverstrekking in de toekomst van belang dat deelnemers alert zijn, doordat zij zijn geïnformeerd over hetgeen zich met betrekking tot de informatieverstrekking heeft voorgedaan bij SNPF.

Dat SNPF onevenredig zal worden benadeeld door publicatie van het boetebesluit omdat dit zal leiden tot reputatie/ imagoschade wat weer effect zal hebben op het door SNPF ingezette verbetertraject vormt naar het oordeel van de AFM geen reden om af te zien van publicatie. Hetzelfde geldt voor het gegeven dat SNPF inmiddels naar eigen zeggen normconform gedrag vertoont. Zoals in paragraaf 5 aangegeven benadrukt de AFM dat de boete wordt opgelegd omdat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 in strijd handelde met artikel 59 juncto artikel 50 Wvb. De publicatie van de boete ziet op de overtreding in de genoemde periode. In het persbericht zal de periode van overtreding dan ook worden genoemd en melding worden gemaakt dat SNPF maatregelen heeft getroffen ter voorkoming van de overtreding. Gelet hierop acht de AFM het dan ook geen voldongen feit dat SNPF schade zal lijden door publicatie van de overtreding.

Ook de door SNPF aangehaalde uitspraak van 27 september 2010 overtuigt de AFM niet. Hierin is verzoekster van mening onherstelbare schade te zullen lijden door de publicatie van een boete van de OPTA. In de zienswijze licht SNPF echter niet toe in welke mate de belangenafweging overeenkomt met de onderhavige casus. De AFM is dan ook van oordeel dat naast voornoemde belangen ook de belangen van de in ieder geval ruim 426 gewezen deelnemers die door de publicatie worden gediend, prevaleren.

De AFM publiceert de volledige tekst van het boetebesluit (met uitzondering van vertrouwelijke informatie) op haar website, onder begeleiding van een persbericht met de kern van het boetebesluit. Van het persbericht zal tevens een Engelse vertaling worden opgenomen. Ook wordt een bericht over de boete opgenomen in de periodieke AFM-nieuwsbrieven (consumenten/professionals), en wordt een bericht op Twitter geplaatst.²³ De AFM kan daarnaast het besluit publiceren door middel van een advertentie in één of meer dagbladen.

De bijlage bij dit besluit bevat de volledige tekst van het besluit dat op de website van de AFM openbaar zal worden gemaakt, geschoond van vertrouwelijke informatie. Mocht u van mening zijn dat er desondanks vertrouwelijke tekst in staat die geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

De volgende basistekst wordt in het te publiceren persbericht en/of de advertentie opgenomen:

²³ Het bericht op Twitter zal bestaan uit de kop van het persbericht en een link naar het persbericht op de website van de AFM.

Datum	16 juli 2014
Ons kenmerk	[REDACTED]
Pagina	20 van 21

“Boete voor de Stichting Notarieel Pensioenfonds voor niet tijdig verstrekken beëindigingsinformatie.

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 16 juli 2014 een bestuurlijke boete van € 4.687 opgelegd aan de Stichting Notarieel Pensioenfonds (SNPF). Deze boete is opgelegd omdat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 niet tijdig beëindigingsinformatie heeft verstrekt aan gewezen deelnemers.

De AFM heeft vastgesteld dat SNPF in de periode van 1 januari 2010 tot begin maart 2013 aan 426 deelnemers bij de beëindiging van hun deelneming niet tijdig de wettelijk voorgeschreven informatie heeft verstrekt. Hiermee heeft SNPF artikel 59, eerste lid, juncto artikel 50, eerste lid, Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) overtreden. SNPF heeft inmiddels maatregelen genomen om herhaling van de overtreding te voorkomen. Pensioenuitvoerders moeten gewezen deelnemers tijdig beëindigingsinformatie verstrekken. Daarmee kan deze een geïnformeerde en weloverwogen beslissing nemen over onder meer de vraag of hij zijn pensioenwaarde wil overdragen; en vervolgens tijdig een offerte bij de ontvangende pensioenuitvoerder op kan vragen voor een verzoek tot waardeoverdracht.

De overdragende pensioenuitvoerder heeft de plicht de opgebouwde waarde over te dragen aan een andere pensioenuitvoerder als de deelnemer binnen zes maanden na verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende pensioenuitvoerder uitgevoerde pensioenregeling een offerte bij de ontvangende pensioenuitvoerder opvraagt en daarna het verzoek tot waardeoverdracht doet aan de ontvangende pensioenuitvoerder. Een groep deelnemers zal direct aansluitend aan het oude dienstverband een nieuwe dienstbetrekking aangaan en daar pensioen opbouwen. Voor deze deelnemers is het heel belangrijk om de beëindigingsinformatie binnen zes maanden na beëindiging van hun deelnemerschap te ontvangen, zodat zij een geïnformeerde en weloverwogen beslissing kunnen nemen. De AFM vindt daarom dat beëindigingsinformatie in ieder geval niet tijdig door de pensioenuitvoerder is verstuurd als deze niet vóór de afloop van een termijn van zes maanden na beëindiging van de deelneming aan de deelnemer verstuurd is.

Hoogte van de boete

Het basisbedrag voor een boete voor de geconstateerde overtreding is € 500.000. De AFM heeft dit bedrag gematigd vanwege een verminderde verwijtbaarheid van SNPF, de omvang van het fonds en om de schade van derden die de boetoplegging tot gevolg heeft te beperken omdat een boete opgelegd aan een pensioenuitvoerder in haar geheel ten laste komt van de inleg van de pensioendeelnemers. Het in het besluit vervatte oordeel van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Het volledige besluit kunt u hiernaast in PDF-formaat downloaden. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0800-5400 540 (gratis).

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Wij bevorderen eerlijke en zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, particuliere beleggers en (semi-)professionele partijen. We zien toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en ondernemingen in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan

Datum 16 juli 2014
Ons kenmerk [REDACTED]
Pagina 21 van 21

de stabiliteit van het financiële stelsel, het functioneren van de economie, de reputatie en de welvaart van Nederland.”

Let op: De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot boeteoplegging aan SNPF bekend is gemaakt. De publicatie wordt opgeschort als SNPF verzoekt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb. Publicatie wordt dan in elk geval geschorst, totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

Als SNPF om een voorlopige voorziening vraagt, verzoekt de AFM dit per e-mail [REDACTED] aan haar door te geven. Als u hier niet toe overgaat zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als hiervoor toegelicht. Ook vraagt de AFM SNPF het verzoek om voorlopige voorziening per fax toe te sturen (faxnummer [REDACTED]).

7. Hoe kunt u bezwaar maken?

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS, Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (faxnummer 020-797 3835), per e-mail (e-mailadres bezwarenbox@afm.nl) of met het bezwaarformulier op de website van de AFM (www.afm.nl/bezwaar) worden ingediend. Aan deze elektronische verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht. Een van die eisen is dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen dan de hier genoemde kan worden gestuurd. De AFM neemt het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling als aan deze eisen is voldaan.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[was getekend]
Plaatsvervangend boetefunctionaris

[was getekend]
Assistent boetefunctionaris

Bijlage: Openbare versie van het besluit.